

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1886. febr. 7.

Közgazgatási vitakérdéseket nem lehet és nem szabad pártszempontok szerint dönteni el. Legkevésbé állhat ez érdekében az ellenzéknek, mely ezáltal ugyan juthat jó kiadók panasztémákhoz, de kisebbségénél fogva örökös bukásoknak, zaklatásoknak lehetne kitéve. Éppen azért neki kell legjobban örülni s kapni azon, hogy az ily vitás kérdések legfelsőfokú döntvény által nyilvánítottak. Így azon kiváló előnyben részesül, hogy — az ő nyelvükön szólva — legfőbb egyszer rövidítik meg, akkor, mikor — szerintük — a protekciót bizonyára kormánypárti emberért először gyakorolják; mert azontúl már a homogén esetek az előzetes döntvény szerint csakugyan párttekinet nélkül kell, hogy alkalmaztassanak.

Ily szempontból szólunk Gerlich János ügyéhez. Ő ugyanis Zomborban virilista volt, de eladta birtokát s így jogcíme megszűnt. Miután tehát immár terheket nem visel, jogok sem illethetik. Különben előállhatna az a képtelen eset, hogy pl. a virilisták többsége tulajdon vagyonán, megszavazhatna mások nyakára oly közterheket, melyek viselése alól ők már kibújnának.

Egyébiránt fentartva fönti álláspontunkat, melyet ellenzéki érdekek-szempontok sugalmaztak, itt adjuk a Gerlich-eset jogossága és érvényessége mellett szóló miniszteri döntvényt. Persze hatalmában áll a t. ellenzéknek ügyelni arra, hogy netáni hasonló esetek jövőre hasonló elbánás alá kerüljenek; a följajdulás és »basaság« vádjá csak ettől eltérő eljárás után lévén ész, karakter és komolyság mellett alkalmazható.

Az analog eset, mint az a »Magyar Közigazgatás« f. é. 4. számában olvasható, így szól: »A ki időközben elvesztette tagsági képességét, megszűnik tagja lenni a törvényhatósági bizottságnak.«

Ezen elvi kijelentést a belügyminiszternek 1886. évi január hó 17-én 2601. sz. a. H. megye közönségéhez kibocsátott következő rendelete tartalmazza:

(Kihagyván a kihagyandókat.) E I. legtöbb adótfizető bizottsági tagra vonatkozólag az, hogy az adóhivatali kimutatásban kitüntetett 274 frt 93 kr. évi áll. adójából birtok eladás folytán 245 frt 64 kr., a birtok jelenlegi tulajdonosára már tényleg átiratott s így E. I. terhére csak is 29 frt 29 kr. évi adó maradt meg, az i—i kir. adóhivatalnak 1885. évi november hó 21-én 6228. sz. a. kiállított hivatalos bizonyítványával hitelesen igazolva s ennél fogva az, hogy nevezett tagsági képességét időközben elvesztette, kétséget kizáró módon bebizonyítva lévén: nevezett a többször idézett törvény 29. §-a értelmében megszűnt tagja lenni a törvényhatósági bizottságnak s így helye megüresedetnek tekintendő s az első póttagnak a rendes tagok közé sorozása által kitöltendő. Tisza s. k.

Jegyzőkönyv.

Felvétett a zombori városi törvényhatósági bizottság magyar tagjai részvételével 1886. február 6-án a városi tisztújítás tárgyában tartott értekezleten.

Jelen vannak: Reitter, Millassevits, Buday, Gaál, Tárcay, Vértesi, Ambrozovits Gyula és Károly, Lang, Pekánovits, Bruck, Thum, Franzl, Molnár, Heindlhofer, Gottlieb, Husvéth, Sztrilich, Darázi, Harp, Falcione Gusztáv és Lőrinc, Heller, Odry, Thurszky János, Dorotics, Jakobsits, Zsuffa, Fejér, Kozma, Stebler, Mihelits, Barthal, Bunyi, Dalmay, Bállits, Torma, Huber, Spitzer, Budimcsevits, Schäffner, Valter, Lippert, Blumenthal János, Koczár, Bosnyák,

Loógó, Mattarits, Beretics, Szauerborn, Radicevics bizottsági tagok.

Reitter elnök jelenti, hogy ma eldöntendő, mely állásokat kívánunk magyar s melyeket szerb tisztviselőkkel betölteni? A személyek jelölése egy későbbi értekezlet tárgya marad, mikor már a folyamodókat ismerni fogjuk.

Barthal: Mi itt e város törvényhatóságának többségét képviseljük, de álláspontunk és fellépésünk csak akkor lesz döntő, ha egyhangúlag, mint egy test, egy lélek hallatjuk szavunkat. Evégre indítványozza, hogy a kisebbség a többségnek magát vesse alá és vitás kérdésekben e többség titkos szavazattal puhatolassék ki.

Kozma hozzájárul azzal, hogy ha két magyar jelölt lesz valamely állásra, akkor kiki tetszése szerint szavazhat.

Koczár: Nem lát okot a titkos szavazásra, az a kisebbség előtti szepegés árnyát vetné az értekezletre.

Vértesi és Molnár támogatják a nyílt szavazást.

Millassevits kivihetetlennek tartja, hogy a kisebbség a többségnek hódoljon, mert sokan, mint ő maga is, olyannak ígérhették már oda szavukat, akiket a többség elejthet.

Reitter újból hangsúlyozza, hogy ma nem személyekről, csak állásokról lesz szó.

Erre 25 szóval 23 ellen kimondatik a titkos szavazás és elnök újból kiemeli, hogy most már erkölcsi és becsületbeli kötelessége a kisebbségnek a többség előtt meghajolni.

Magyaroknak egyhangúlag föntartatik: a polgármesteri, főkapitányi, két tanácsosi, főügyészi, főszámvivői, I. aljegyzői, alügyészi, I. alkaptányi, házi főpénztárnoki, házi- és adópénztári, ellenőri, számvizsgálói állás.

A szerbeknek átengedtetik egyhangúlag: két tanácsosi, mérnöki, adófőpénztárnoki, alorvosi, II. alkaptányi és közgyámi állás.

A főorvosi állásra 32 szavazat magyart, 16 szerbet; a második aljegyzőségre 32 magyart, 15 szerbet; a földnyilvántartói állásra pedig 23 magyart, 21 szerbet; a főjegyzői állásra 15 szó magyart, 34 szerbet óhajtott.

És így a főorvosi, II. aljegyzői és földnyilvántartói állás szótöbbséggel magyarnak; a főjegyzői pedig szerbnek ítéltetett oda.

Elnök az értekezlet nevében határozati-
lag kimondja, hogy mihelyt a pályázati határidő lejár és így a folyamodók névsora tudva lesz, sietni fog alkalmat nyújtani az egyes állásoknak jelölés általi odaajánlására.

Végül Vértesi indítványára az értekezlet eredménye főispán úr Óméltóságával Millassevits, Koczár és Zsuffa biz. tagok útján kegyes tudomásul vétel végett közöltetni határozatot.

K. m. f.

Zomborcsevits György,

főlkert jegyző.

Külgügyi reflexiók.

I.

A »Pesti Napló« január 27-iki számában »Külpolitikánk és az orosz szövetség« cím alatt egy hírneves államférfiu eszméit közli, melyek külpolitikánk jelen állapotáról Andrassy híres felszólalása alkalmából Oroszországot s monarchiánkat illetőleg a legalkalmasab időben bocsáttattak világgá.

Igénytelenységünk részéről csak üdvözölni tudjuk az érdeklött státusférfiu komoly felszólalását és nyílt őszinteségét már csak azért is, mert bár proximus ardet Ucalegon — tehát a mi szomszédságunkban harapódzik el a tűz — a mi országos férfaink a parlamentben és sajtonk is Horác szegénységéi köpenyegébe takaródnak és hallgatással vélik a legjobb politikát üzni, holott körülöttünk minden él és mozog és csak mi véljük, hogy hallgatással és semmittevéssel legyőzzük: dum defluit amnis!...

A hallgatást részünkről sohasem tartottuk panaceának a kétes időkben, midőn éppen ekkor kell a kedélyeket a legrosszabakra is elkészíteni; de hát hogyan tartsuk azt annak éppen mai napság, midőn körülöttünk legerősebb szomszédjainkat — az orosz és porosz nemzetet gyanus érdekközösségeik: a lengyelkérdés azonosságában ölelkezve találjuk (?) midőn egy Bismarck a német egységet látja veszélyeztettnak, mivelhogy országában 2 millió lengyel fejezi ki azon gondolatot, (!) hogy ők általánosságban véne nem tudnak lemondani a lengyel sas feltámadásáról, a mely a 40 millió német egységet csak annyiban érinti mivel részben az a porosz állam alattvalósággal jó összeütközésbe.

Hát végre is 2 millió lengyel felszabadítása; vagy ennek megnyerése a német érdekek szolgálatára nézve, mint ez a mi Galiciánkkal is eléretett a közös monarchia érdekeinek ez időszertit istápolására: nem-e egyértelmű az időszertit bölcs politika felhasználásával?

Bismarck geniejének nagy vehemenciája túl lő a célon s midőn ő Poroszország jövője fölött aggódik, elfeledi, hogy a jó szövetség megszerzése is tőle egy bevehetetlen vár megszerzésével. Pedig a lengyel nemzet önállósításával a nagy német nemzet megvédésére is a legbiztosabb garanciát szerezhetné meg, mert a lengyel, mint katolikus szláv nemzet sohasem lehet az orthodox szláv nemzetnek szövetségese s az orosz szláv áradatot csakis ez állithatná meg....

Valóban tehát megfoghatatlan oly nagy embernek, mint Bismarck is, az oroszvaló barátkozása s még inkább netáni szövetekezése csak azon (!) szempontból, mert egy és más belkérésben érdekeik találkoznak; tehát már csak ezért a valódi érdekközösségben álló Ausztria-Magyarország részben való elhanyagolását, sőt itt-ott hátrátételt is eszközölni: valódi bűn!...

Pedig a vámkérdésekben szomoruan tapasztaltuk Bismarck német önösségét és legújában a keleti kérdésben elfoglalt álláspontjáról irányunkban: ugyan mi véleményben lehetünk, midőn egyetlen határozott és prononszirozott állásfoglalásról nem hallottunk semmit is? Hiszen neki e kérdésben csak oly álláspontjának kellene lenni, mint nekünk. A szláv áradat, mely Szentpétervártól egész Konstantinápolyig terjed és Azián keresztül Indiát és Egyiptust is elnyeléssel fenyegeti: vajjon a legközelebbi német szomszédok államait szintén nem fenyegeti-e annál is inkább, mert műveletlen hordákkal borithatja el, ha egyszer már Konstantinápolyba jutott, egész Európát, de Aziát és Afrikát is?

Csak az nem látja be ezt, ki csak a jelenkor óráinak él.

De hát Bismarck Németország egységét és marandóságát csakis ez időre akarja megteremteni? s a franciáktól való félelmetől izgatva, csakis a legközelebbi történethők vejtésaitól akarja Németországot megmenteni?

Nézzen a messzi jövőbe és ott fogja látni, hogy Németországnak csak egyetlen ellensége: a lenyűgött műveletlen szláv áradat áll elébe s ha ezt idejében és most nem győzi le: sem a kisebb szláv népek nem lehetnek szabadok, de Európa is csakugyan egy újabb Dzsingisz Khán-tatár rombolása előtt áll!...

És akkor újra kezdhethük a civilizációt; és e rombolásért egyedül Bismarck — korunk legnagyobb embere — e titáni erő lesz a felelős. Antunovits József.

Hírek.

A m. kir. honvédelmi miniszter a törvényhatóságokat üsítette, hogy a cs. és kir. katonai-orvosi tisztikar jelölés számára 300 és 500 frttal rendszerezett díjmentes alapítványi helyek betöltéséről szóló pályázati hirdetményt oly megjegyzéssel tegye közzé, hogy a pályázati kérvények a már lejárt pályázati határ idő után is benyújthatók és lehetőleg tekintetbe is fognak vétetni.

Vojnics Dániel, a helybeli főgymnasium hit-tanára saját kérelmére O Kanizsára segédlelkészül át-helyeztetett; Névéry Sándor ókanizsai káplán pedig a helybeli főgymnasiumhoz hittanárként neveztetett ki.

Dr. Ambrozovits Béla min. tanácsos, jeles földink elnökelete alatt a napokban Budapesten érte kezlet volt a hazai iparnak a vasutat által való, az eddigénél nagyobb igénybevétele ügyében.

A kulai közjegyző, Kovácsfi Agoston, ezen állásáról lemondott. Állása betöltéséig a hódásági kir. közjegyző helyettesíti.

A kath. lelkészi javadalmak összeírásánál követendő irányelvek és módosítók tárgyában a miniszteriumok kebeléből kiküldött bizottság, megtartotta első ülését. Az ülést Trefort miniszter nyitotta meg, ki megnyitó beszéde után, tekintettel elfoglaltságára, a tanácskozmányok vezetésére Lukács György állam-titkár kérte fel. Az 1802. évi összeírás óta a viszonyok különösen az urbéri rendezés következtében is igen nagy változásokon mentvén keresztül s ennél fogva az 1802-ben követett eljárás szabályai ma már sok tekintetben alkalmazhatók nem lévén, a bizottság — szükségesnek látta, hogy érdemleges tanácskozmányait az összeírásra és ennek fogantatására nézve a változott viszonyok figyelembevételével szerkesztett konkrét javaslat alapján folytassa. A bizottság Boncz Ferenc ügyigazgatót előadónak választván, őt a javaslat kidolgozására felkérte.

Értesítés. Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az öngyógyító szövetkezet I. ciklusbeliek kitűzetei f. hó 8-án vették kezdetüket s folytatódni fognak minden hétfő délután 2 és 5 óra között. Az igazgatóság.

A zombori első öngyógyító szövetkezet közgyűlése Pocskay Sándor elnökelete alatt tartott meg 1809. szavazat részvételével. Az igazgatóság jelentés elfogadtatott. Dr. Molnár István Lajos a lejárt ciklus alatt tanúsított önzetlen közérdekű fáradozásért jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz az igazgatóság érdemes tagjainak. (Helyeslőleg elfogadták.) A számadások elfogadtattak, a tisztikar leköszönt, az új öt éves ciklus megnyitott. A lejárt első évkör kifizetése február 8-án kezdődik. Megválasztottak: Igazgató: Millassevits Janos. Aligazgató: Zsuffa Vince. Igazgatósági tagok: dr. Büemel Ede, Eibach István, Gaál István, Jakobb Lajos, Radulovits Szilárd, Sauerborn Károly, Radisevits Sándor, dr. Czvetkovits Péter, Engel Adolf, Odry János, Bikár Pál, Paul Kálmán. Póttagok: Gombárovits István, Tápay Agoston, Szalay Ferenc, Karakasevits Milivoj, dr. Bruck Armin és Mayer Károly.

A zombori izr. hitközség elnöke dr. Spitzer Mór, azon kijelentésre kért fel bennünket, hogy lapunk mult számában megjelent nyilatkozó támadásokra, már állásból kifolyólag sem tartja érdemesnek válaszolni.

Aczél István esataaljai lakostól a napokban ismeretlen tettesek egy 2 éves borjut, két ludat s egy favágó fejszét elloptak.

Petrovosczi közönség ismeretlen helyre költözött adóhátralékosok névsora: Suszter Antal 2 frt, Nagy Bernát 4 frt 60 kr, Herczeg János 2 frt 60 kr, Duin Mladen 7 frt 09 kr, Neustedler György 7 frt 20 kr, Szilágyi Mihályné 2 frt 60 kr, Beretka István becsei 2 frt, Ifj. Varnyu Ignác 2 frt 20 kr.

A kulai olvasó-egylet M. R. nevű tagját, a fővárosi lapokban ellene emelt sikkasztási vádak miatt, az egyesület kebeléből kigolyozta.

Apatinból írják: Az apatini dalár egyesület folyó hó 20-án este a „Magyar Korona” vendéglőben saját szertára javára táncfuzért rendez. Belépti díj személyenkint 60 kr. A működő és pártoló tagok az alapszabály szerű kedvezményben részesülnek. Belépti jegyek Thész és Ermel uraknál, este pedig 1/2 óráról a pénztárnál válthatók. A farsang végén tartandó bohóc estélyre már hetek óta különösen odaadással készülnek a helybeli dalárdisták. A műsorba eddig felvett számos új darab bizonyára tetszésben fog részesülni. A véglegesen megállapított programnak idején közzé fog tétetni.

A kulai takarékpénztár február hó 20-án rendez közgyűlést tart.

A hódásági kaszinó-egylet saját könyvtára javára f. évi február hó 17-én tombolával egybekötött közvacsorát rendez.

Február hónapban az egyes holdváltozások a következő napokon állanak be: Újhold 4-én reggel 4 óra 3 percek, első negyed 12-én reggel 4 óra 2 percek, holdtelt 18-án este 7 óra 30 percek s utolsó negyed 25-én délután 6 óra 27 percek. Hold földtávolban 3-án délelőtt 3 óra 15 percek, 18-án reggel 3 óra 15 percek. Bolygók járása a következő: Venus valamivel 8 óra után reggel kel s este 7 órakor száll le, tehát a hónapban esti csillag. Mars este 8 óra 30 percek kel s délelőtt 9 óra 30 percek nyugszik le. Jupiter este 9-kor kel s délelőtt 9-kor nyugszik. Ez utóbbi két csillag igen közel áll egymáshoz. Szaturnus délután 1 óra 15 percek kel és reggel 5 órakor száll le. A nap látszólagos útján délután 5 óra 52 percek lép a halak jegyébe.

Regále-csonkítás esetében lehet-e fogságbüntetést kiszabni. Ezt a kérdést döntötte el nem rég a m. kir. belügyminiszterium, a midőn egy fölmerült eset alkalmából kimondotta, hogy a regále-csonkítás esetében kiszabott pénzbírságnak elzárás, illetőleg fogságbüntetésre átváltoztatása, a regále-csonkításnak a rendőri s egyéb kihágási ügyekkel nem azonos természeténél fogva semminemű körülmények közt, tehát behajthatatlanság esetében sem engedhető meg.

Feketehegyen jan. 30-án a kisdudóvá javára bált rendeztek, de nem volt semmi jövedelem, mert mindössze 12-en vettek részt a bálban.

Csöd. Haverda Boldizsár ellen; bej. határidő márc. 13. Szabadka.

Almási Antunovits Biri és chrenheimi Schytra István osztálytanácsos kedves és szép leányát, Ilona kisasszonyt f. hó 15-én vezeti oltárhoz, jelek és margitfalvi Jekkefalusy Zoltán tartalékos dzsidás hadnagy és földbirtos Budapestben.

A szabadkai színház elayeréséért kilenc szingagzató folytatódott. A szingügyi bizottság a folyamodók névjegyzékét felterjesztette az ország színi kormánytanácshoz véleményadás végett.

A zombori önkéntes tűzoltó-egylet f. é. febr. hó 7-én tartott rendes közgyűlése alkalmával a főparancsnoki, valamint a pénztárak állásáról jelentések öröndetes tudomásul vétettek a tisztújítás a következő eredménnyel ejtetett meg: Főparancsnok dr. Wolf Kálmán. Alparancsnok Demetrovits Sándor. Mérnök Kohut Henrik. Pénztárnok Bittermann Nándor. Orvos dr. Poppovits István. Ellenőrző bizottsági tagok Husveth István, és Eibach István. Számvizsgáló bizottsági tagok Móits Sándor, Andráskó Alajos és Tápay Agoston. Mindannyian egyhangulag közfelkiáltással megválasztattak.

A zombori önkéntes tűzoltó-egylet rendes pénztárának zárszámadása 1885-ik évről: Bevételek: Zombor sz. kir. város segély-adománya 1885 ik évben 2500 frt. Alapítói tagdíj 100 frt. Alapítói tagdíj kamata 3 frt 97 kr. Az előfogatit pénztárból átutalványozott összeg 2455 frt 64 kr. A bevételek főösszege 5059 frt 61 kr. — Kiadások: Az 1884 évi számadás lezárása folytán mutatkozó több kiadás 1371 frt 90 kr. Szerzőtörök fizetése 1885 évre 240 frt. Zenekar és zeneigazgató fizetése 182 frt. Tiszteletdíjakra 300 frt. Örök fizetése 1440 frt. Szolgák ruházata 325 frt. Javitásokra 129 frt 36 kr. Új eszközök beszerzésére 561 frt 90 kr. Különlékre 470 frt 20 kr. Mészóház tűzkár elleni biztosítására 12 frt. Tagdíj az orsz. tűzoltó szövetségben 6 frt. Bélyegyek nyugtáakra 21 frt 25 kr. A kiadások főösszege 5059 frt 61 kr. Azaz: Ötezer ötvenkilenc frt 61 kr. bevétel és Ötezer ötvenkilenc frt 61 kr. kiadás o. é. Zombor, 1885 évi december hó 31-én Bittermann Nándor segéd-tiszt és egyleti pénztárnok. Jelen zárszámadást a rendes pénztári bevétel- és kiadási-naplóval összehasonlították s mindenben megegyezőknek s helyesnek találtuk. Zombor, 1886. évi február hó 3-án. Husveth István, számvizsgáló biz. tag. Zsuffa Vince, számvizsgáló biz. tag. Thum Vince, számvizsgáló biz. tag. — A zombori önkéntes tűzoltó-egylet előfogatit pénztárának zárszámadása 1885 évről: Bevételek: Pénztár maradvány 1884 évről 4473 frt 72 kr. Zombor szab. kir. város előfogatit díja 1885 évre 1600 frt. Zombor sz. kir. város szeméthyordási díja 1885. évre 600 frt. Zombor sz. kir. városától a mult évekről elmaradt és utólagosan beszédett előfogatit díj 33 frt 30 kr. Az örtanyán elfköv előfogatit könyvecske után befolyt 4366 frt 40 kr. Árverésen eladott s kis lejtezett lovak és kocsik után befolyt 422 frt. Letett bánatpénzek 210 frt. Büntetésekből 10 frt. Különlékre bevétel 20 kr. Kamat az elhelyezett tőke után 113 frt 25 kr. Összes bevételek 11828 frt 87 kr. — Kiadások: Beszerzések illetve lovak és kocsik vásárlására 2440 frt. Kocsikok fizetése 1885. évre 1440 frt. Zab vételére 1277 frt 25 kr. Széna vételére 779 frt 85 kr. Felfogadott előfogatokra 106 frt 09 kr. Kovács, bogárn, szígyártó, kárpitos munkákért és vasárúkért 440 frt 96 kr. Különlékre 54 frt 29 kr. Állatorvos tiszteletdíja 10 frt. Visszafejtett bánatpénzek 180 frt. Az egylet rendes pénztárába átutalványozott összeg 2455 frt 64 kr. Összes kiadás 9184 frt 08 kr. Levonva a kiadás 9184 frt 08 kr. a bevételből, marad 1885. évi december hó 31-én készpénz 2644 frt 79 kr. azaz: Kétezer hatszáz negyvennégy frt 79 kr. o. é. Zombor, 1885. évi december hó 31-én Bittermann Nándor, segéd-tiszt és egyleti pénztárnok. Jelen zárszámadást az előfogatit pénztár bevétel és kiadási naplójával, nemkülönben az ezzel összefüggésben lévő előfogatit beszámoló könyvvel összehasonlítottuk s mindenben megegyezőknek s helyesnek találtuk. Zombor, 1886 évi február hó 3-án. Husveth István, számvizsgáló biz. tag. Zsuffa Vince, számvizsgáló biz. tag. Thum Vince, számvizsgáló biz. tag.

Szabadkán Fürst Ábrahám né szül. König Bert, egy nagyszámú család matronája, a napokban 78 éves korában elhunyt.

A „Nemzet” egyik utóbbi vezércikke közli ezen pikáns alvidéki levelet:

„A mint az újvidéki tulzó szerb lapokból olvasom, korán mutatkoznak a feoskék — de kár lenne ezeket a madarokat legalább nekünk magyaroknak a tavasz hirdetőivel hasonlatba hozni. Pár napja már, hogy Újvidéken tartózkodik Pavlovits Jóna, montenegrói közoktatási miniszter, karlócai származású egyén. A rossz fama azt regéli róla, hogy az újvidéki szerb gymnasiumból egykor kiutasították és 36 éves korában mégis miniszter lett — habár csak Montenegróban is. — Allítólag fiát akarja Karlócára adni a gymnasiumba, leányát pedig Genfbe viszi; de hát a rossz világ csak nem akarja hinni, hogy a montenegrói miniszterek így java keleti válság idején reá értenek ily, tisztán magántermészetű ügyek miatt Újvidéken hetelni.

Már nem tudom, mi benne az igaz, hanem itt mindenki meg van győződve, hogy valamint Nikita, a fekete heggek van, Európa hatalmasságainál tapogatózik, vajjon miként vennék az ő candidatióját, ha úgy egy újlagos szerb vereség vagy belválság esetén Szerbia trónja üres lenne, Pavlovits ur is ilyes valamilyen jár: kutatja, ily eshetőséggel szemben, egykori honfitársai gondolkozásmódját, kik között növekedett, kik között irt és agítalt Magyarország ellen. Tudni akarja közvetlenül vérei nézetét a keleti bonyodalmakkal szemben, meglátogat minden előkelő szerbet, na gyon dicséri jó urát, Nikitát. Az ember azt hinné, hogy több mint bizonyos, miszerint a szárvántuli szerbek ultrái és a mieink is áment mondanak Nikitára, — pedig nem úgy van. Risztics, az ismert russophil, nem rajong Nikitáért — és így az itteni ultra szerbek is tartózkodók, mert azt hiszik, hogy Nikita nagyon nagy autocrata, a ki nem tár ellenvéleményt sem, annál kevésbbé nézi el az áskálódásokat. Mondják, hogy a fekete heggek e vér és vas embere még kérelhetlenebb az ellenzékek szemben, mint a nyugati rettenetes miniszter; mert míg az csak szavakban vagdalja fejjükhöz gorombaságait, Nikita minden támadásra az-

zal felel, hogy a túlvilágba expediálja az ellenzéket. Mondhatom, hogy Pavlovits ur itteni jó embereitől mindenféle illyenmű választatot kapott s így Pavlovits ur, ha Genfben összejő „jó” urával, nehezen fog neki egészen kedvező eredménnyel referálhatni.

Ugyancsak a lapok írják, hogy Újvidéken járt valami Blazovszki lovak, ruthen ur, a ki Bukarestbe siet a hatalmak conferentiájára, a ki nagy szerbbarát lenne — és a ki érdekei kérdéskösdött a bácskai ruthenekről is. Tadvalevőleg van Bácskában két ugynevezett orosz falu; ezekkel azonban bajos lesz a keleti kérdést más mederbe terelni.

Az ily férfiak a mi ultráink előtt mi d kimagasló rokonszenves alakok — és mégis fáj nekik, ha mi azután nem tartjuk teljesen megbízhatóknak őket.

Szabadka város polgármesterhez Jókai Mór a napokban levelet intézett, melyben a szabadkai színház átengedése Gerőfi Andor szingagzatót melegen ajánlja.

Az újvidéki tűzoltók bálja 400 frt tiszta jövedelmet eredményezett.

A temerini polgári kör f. hó 13-án táncmulatságot tart.

A topolyai ifjuság f. hó 20-án a tűzoltó-egylet javára bált rendez.

Szabadkán Orosz Istvánt, ki január hó 28-án szökött meg a szabadkai fogházból, elfogták ép akkor, amidőn egy földbirtokos udvarából 4 pulykát el akart lopni.

O-Becsén Szupoka János fogadástól egyhuzamban egy liter pálinkát ivott s ennek következtében azonnal szörnyet halt.

Az újvidéki rendőrkapitány elrende, hogy eselédéknek esti 9 órán túl gazdáik igazolványa nélkül nem szabad kimaradniok. Akik az utcán elfogatnak, azokat bekisérik.

A szabadkai g. kel. templomot a napokban ismeretlen tettesek fel akarták törni, de észrevétlenül, elláttak.

A f. hó 6-án tartott altisztai bál alkalmával a táncteremben egy ezüst női karperec találatott. Jelentkeztek a rendőrségnek a tulajdosok.

Spitzer Bernát helybeli teherszállító kedves Klára leányának esküvője, Goldmann Józseffel folyó hó 21-én délután fél 4 órakor fog a helybeli izr. imaházban végbemenni.

A szabadkai Népkör által f. é. január 30-án rendezett táncvigalom 415 frt 30 kr tiszta jövedelmet hozott.

Baján dr. Schönstein Náthán, aki Verbászon, Kulán és Cserventán huzamos ideig mint gyakorló orvos működött, f. hó 1-én 80 éves korában meghalt.

A szeghegyi községi orvosi állomásra pályázat van hirdelve. Határidő február hó 24.

Szabadkán Balázs piri Vince február hó 2-án meglötte testvérét. Véletlenségből vagy gyilkossági szándékból tettes-e? a megindított vizsgálat fogja megállapítani.

Baja közelében 1884 január havában Kenedics Ferenc és Péter, Orbán Imre és Csekovszky György kísérletet tettek a póstkocsit kirabolni, amidőn az 25,000 forintot vitt. A kocsist kísérő csendőrt lelőtték, a kocsisnak azonban sikerült elmenekülni. A vizsgálatot vezető járásbíróknak ekkor sikerült letartóztatni az egész rablóbandát. Kenedics Péter kivételével mindannyian vallottak és beismerték, hogy a főváros közelében is számos rablást követtek el. Kenedics Péter sokáig tagadtott, végre azonban felesége bevallotta, hogy férje részt vett az összes rablásokban és ekkor Kenedics Péter is vallomást tett. A mult év nyarán azonban megszökött a halasi járásbírósg bírónőből Jankovácig eljutott, ott azonban felismerték és a csendőrök üldözés közben agyolították. A csendőroket később a kuria felmentette. Most a vizsgálat be lévén fejezve, a kalocsai törvényszék február közepén megtartja a végtárgyalást.

Gerlich János helyébe a városi bizottságba Konyovits István póttag hivatott be. Sietünk mult számunknak idevontkozó helytelen adatait helyesíteni.

A duna-gőzhajózási társulat jelenti, hogy a Ferenc-esatorna mellett fekvő raktáron áruk tova szállítás végett úgy fel-mint lefelé naponként fölvetetnek.

Bresztováci takarékpénztár f. hó 18-án tartja rendes közgyűlést.

Kiskorú Kohn Sándor, Géza és Dezső mélykúti lakosok vezetéknevüket Kornis-ra magyarosították.

Mennyit n a nap februárban? Február 1-én a nap 7 óra 30 percek kel és 4 óra 50 percek nyugodott le, tenát a nap hossza 9 óra 20 perc volt. 2-án a nap 6 óra 45 percek kel és 5 óra 41 percek nyugszik, tehát nap hossza 10 óra 56 perc lesz E szerint a nap február hóban 1 óra 36 percel nő.

A földm. ipar- és kereskedelemügyi miniszter a képviselőház d.c. hó 5-én tartott ülésének határozata folytán a gyártott borok feltétlen eltiltása tárgyában törvényjavaslatot szándékozik készíteni és még ez ülésessak folyamában a képviselőház elé terjeszteni.

Kanyorszky György Budapestén a keleti nyelvek és a hitbölcselet tanára, hírneves földink, Verescsagin Vazul képeiről, egy a hittan, mint a művészet szempontjából legközelebb felolvasást fog tartani.

A bezdáni kaszinó által január hó 30-án rendezett táncvigalom alkalmával felülfizettek: Parosetics M., Géczy F., Loschitz S., Grün K., Loschitz Emil, Biel J., Hegyessy Ferenc, Bruck Pál, Ifj. Loschitz L., Baugarten, Milkó, Rosenfeld, Loschitz A. M., Dr. Goldschmied, Csirzka Konrad, Bosnyák Simon, Bruck, Loschitz Max 50-50 krt, Buda Ferenc, Pentz László, Bosnyák János, Molnár Ferenc, Bachrach Henrik, 1-1 forintot. A megnevezettek közül beküldtek Brihacsek kolluthi plébános, Sztahulyák Endre, Kovács János 1-1 frt, N. N. 1 frt 26 krt. Összesen 18 frt 26 krt. Köszönet a jó cél nevében.

Rigyicán a görögkeleti plébános Jankovics István 79 éves korában f. hó 3-ikán elhunyt.

Dr. Váli Béla, szabadkai derék földink, lapunk jeles munkatársa, ki jelenleg az Irok és Művészek Társasága titkára, elnyerte a Kisfaludy társaság 500 frtos pályadíját, kitüntető díszlevellel a „Magyar színeszet története” című művével

A pályáz...
H...
a „zom...
a rend...
Istvá...
összes...
rösmar...
talmar...
Vilmos...
Jahrl...
Jausz...
és egy...
Irta...
felder...
vállal...
gye m...
tani b...
olvas...
ben a...
osztál...
emlék...
ördög...
2. a...
gány...
ket...
puszt...
remle...
Rigyic...
bronc...
Beesé...
Vasko...
sánc...
iratos...
teli f...
rat, a...
báth...
letek...
más...
mikö...
jut...
vélen...
vajm...
gát...
dició...
Igy...
huzó...
dett...
vetke...
ban...
legut...
hivat...
mégis...
zony...
kúti...
előbb...
logiai...
tikai...
tanus...
mert...
első...
min...
levél...
azon...
fogv...
kézi...
rült...
lem...
köte...
lem...
kifej...
állít...
(Má...
val...
lent...
e sz...
pesi...
Bard...
lemi...
ezt...
a se...
adot...
nem...
gató...
met...
mint...
volt...
ból...
becs...
Kiss...
mon...
min...
Bari...
kül...
sőbb...
lövés...
eszt...
nik...
özü...
resp...
ros

Melléklet a „Bácska“ 12-ik számához.

A helybeli kir. törvényszéknél bírói állomásra pályázat van hirdetve.

Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi számában a „zombori pénzügyi tisztviselő bálja“ című tárcából a rendezők közül tévedésből kimaradt Popovits István, mit ezennel helyreigazítunk.

Irodalom.

Megjelent és beküldött Vörösmaty Mihály összes műveinek 51-54. folytatólagos füzeté, mely Vörösmaty ifjúkori kísérleteit s drámai költeményeit tartalmazza. Ara egy füzetnek 35 kr. Kapható Méhner Vilmos budapesti könyvkiadónál.

Megjelent és beküldött Szeghegy im ersten Jahrhundert seines Bestandes. Verfasst von Johann Jausz. A mű mintegy 400 oldalra terjed, három kép és egy térkép díszíti.

Bács-Bodrogh vármegye régészeti emlékei. Irta Dudás Gyula. Zenta 1886. Ara 1 frt.

Örvendetes jelenség, hogy megyénk multjának felderítésére újabb időben sokoldalú tevékenység nyilvánul. Oly munkák hagyják el a sajtót, melyek a megye monografiájának megírásában segédesszöveget nyújtanak. Ily munka az említett is, melyben az olvasó együtt találja jobbára mindazt, a mi e nében a történelmi kutatás útmutatójává szolgálhat.

Szerző a megyében található emlékeket három osztályba osztja u. m. barbár, római és középkori emlékekre. A barbár emlékek címe alá foglalja 1. az őrdögárkot (szerinte az ugy nevezett római sáncot); 2. a halmokat (vaskúti és zentai halmokat); 3. a pogányvárakat; 4. őstelepeket, urnasírokat és sírmezőket (nevezetesen urnasír lelhelyek: a zentai tornyosi pusztá, a karavukovai határ, Baja környékén a szeremlei földék; sírmezők: Ó Beese, Cservenka, Vaskúti, Rigyica, Baja és Zenta határa); 5. kő, csont, réz, bronz és vas tárgyakat (kőszékűzők Zentán, réz Ó Beesén és Baracsán, bronz Bácsban és vasleletek Vaskúton). A római emlékek közé sorolja 1. a római sáncot 2. az állandó római telepeket (Titel). 3. feliratos köveket (a bácsi, báthmonostori, szabadkai, titeli feliratos kövek). A középkori emlékek közé felemlíti a bácsi Szent-ferenciek templomát, a bácsi várat, a bácsi stb. kápolnát, a középkori romokat, a báthmonostori templom romjait, a titeli középkori leleteket és a megyében levő egyéb romokat.

Méhszorgalommal gyűjti össze a szerző saját és mások tapasztalatait, a megfigyelések eredményeit, miközben lépten-nyomon azon sajnos következtetésre jut, hogy kútfői adatok elégtelensége folytán, a vélemények és kombinációk tömkelegében eligazodni vajmi nehéz! Sok helyütt ellentétbe helyezi magát szerző mások véleményével s szakítva a tradícióval meglepően merész nézeteknek ad kifejezést. Így a többi között tagadja az Apatintól Ó Beeséig húzó sáncnak rómaiságát és azt származatától eredetnek állítja, mely állításának bizonyításában a következtetés ugyanazon hibájába esik, melyet másokban (mint a bács-bodroghmegyei történelmi társulat legutóbbi füzetében olvasható) megrö, midőn Rómerre hivatkozva így szól: „Ha azok (t. i. a római sáncok) mégis hadi célokra szolgáló sáncok lennének, ugy bizonyára nem a rómaiak által emeltettek.“ Így a vaskúti halmok eredetét a népvándorlás koránál sokkal előbbre nem teszi, míg dr. Szabó József azokat geológiai formációnak tartja. A mű különben alapos kritikai tanulmányról és történelmi jártasságról tesz tanúságot, noha chronológiai hibáktól nem egészen ment, így pld. szerző szerint a bácsi egyház és zárda első birtokosai a templariusok voltak és 1031-ben a minoriták kapták. A templariusok rendje pedig tudvaleg 1118-ban keletkezett. Ezen, inkább tollhiba, azonban mitsem vonjon le a mű becséből, melynél fogva a megyénk multjában buvárodokknak hasznos kézikönyvül szolgálhat. —y —z

Színház.

„Denise“ Dumas e szép színműve f. hó 4-én került színpadra. Denise-t, e nagy s nemeslelkű nőt, a jellem mintaképét, aki saját becsületé árán is megteszi kötelességét s egy ballépése tudatában szerelméről is lemond, Jelenty Jolán sikerrel ábrázolta, érzelem s kifejezésteljes előadásával sok helyen kellőleg élénk állította a Dumas által képzelte alakot. Nagy Vilma (Mártha) szintén kellemesen játszott s értelmesen szavalt, habár a közte s bátyja közt eleintén létező ellentétet kevésbé jól pointírozta. A darabból különösen e szerep rovására, sok kimaradt. Bardannes gróf (Szepesti) eljátszik minden szerepet, mind egyformán; nem Bardannest alakította, hanem Szepestit. Iparkodják jellemileg kidomborítani szerepeit s ha hibásan teszi is ezt, leglább önállóbb lesz. Brissot (Bejdy) nem egy sors csapása által lesújtott apát, hanem egy örvöngőt adott, kinek ugy látszik nem szívét érte a bánat, hanem imzáit s hangszálait, minek következtében rágatózózott, s kiabált (még rekedt is volt hozzá). Németh János (Fernand) bizonyval jobb bérletosináló mint jellem színész. Könözöl Lujza (Thousettené) jól volt disponálva, csak azt nem vehettük ki, mily hangból énekelte el szerepét.

Planquette gyönyörű, dallamos s belső zenei becsesel bíró darabját „Rip-Rip“-et adták elő 6-án. Kiss Ferkó (Rip-Rip) ugyan sok dícséretet nem mondhatunk, de azt is készségesen elismerjük, hogy mind éneke, mind játéka megüti a követelt mértéket. Baritonista; nehezére esik neki ugy látszik az ének, különösen a felsőbb hangoknál, de egy bizonyos alsóbb terrenumon elég erős, öblös s tiszta.

A rendező ur figyelmébe ajánljuk, hogy oly baklövést ne kövessenek el mint ekkor, hogy Rip-Rip 20 esztendő mulva is azzal az új övvel s táskával jelenik meg, holott arcan s testben megöregedett s megöszült. Berzsenyi Juliától is megkövetelhetjük, annyi respektussal lenni a publikum iránt, hogy máskor sáros lábballal meg ne jelenjék a színpadon.

Lisbet (Pósfay) a 4. felv. belüli levélátiát jól énekelte. A karok s a zenekar — a jó vezetés folytán — megálta helyét s a 3. felv. fináléja jól sikerült. Sajnáljuk, hogy a szép nyitányt nem játszották el s hogy a 4. felvonást, annak mind zenei, mind szövegi részéből sokat — a szövegből a lényegest — kihagyva, annak hatását elfussolták. Dezséri (Derrick), Deák (Van der Bilt) élvezhetlenek voltak, nem alakítottak, hanem mókázta, mi lehet a karzatnak kedves, de a műértő publikum előtt semmi áron sem.

Ifj. Kiss Ferkó és Österreicher Karolin, kiket a közönség zajosan megtapsolt, aranyos kis pár volt s ügyesen is énekeltek.

7-én „Sári néni“ Almási népszínműve került színpadra. A darab szövege ugyan nem állná ki az erősebb kritikát, de az egyes kedves, az embert magával ragadó s az életből merített jelenetek feledtetik a dráma magasabb követelményeit, különösen akkor, ha azok kellőleg érvényre vannak emelve. Sári néni (Berzsenyi J.) otthoniasan, de nem elég helyvet játszott; hangja nem népszínmű énekesének teremtette. Sikerült s egészen ügyes alakítás volt Dezsérié (tanító). Nagy Vilmaról (Mariska) teljes elismeréssel szólhatni, sokoldalúságát már kimutatta s minden szerepkörben bevállal s egy pillanatra sem feledkezik meg magáról. Deák Péter (Dini) szeretőnk már egyszer egy néki való szerepben látni, hol ne csak moakít lássuk. Ferenczy Miklósnak (Pali) különösen játékaról ismét azt mondjuk, hogy nincs rajta kritizálni való, oly kritikán alóli az; éneke megálja néhol helyét. Nem tudjuk, két Lányi Ernő van-e? Mert ma nem azt a Lányit láttuk, akit multkor. Ugy látszik Szabadkán van s a színpad készítésénél az ily apróságra nem is ügyelnek. A zenekar ugy játssza a magyar dalt — az énekesek is ezután mennek s nem a zene az ének után — mint a cseh muzsikás a ländler.

Ernő.

A megyei történelmi társulat közgyűlése.

(Folytatás.)

Dr. Molnár István L. Részéről nem tekinteti érdemlegesnek Iványi indítványát; ez csak arra jó, hogy a kérdés végleges eldöntésére kiinduló pontot tekintessék. Nézete szerint itt a legfőbb ideje, hogy a megye monografiája megteremtessék. És eóra nem azt kell firtatni, hogy van-e elég okmányunk? mennyivel lesz több adatunk tíz év mulva stb.; mindezek olyan kérdések, melyekre se most, se tíz vagy husz év mulva nem lehet kielégítő feleletet adni.

Itt egy megoldandó konkrét feladattal állunk szemben és a mi reputációnk komolysága nem parancsol nekünk egyebet, mint azt, hogy a most megírandó monografiába belefoglaltassék minden érdemleges adat, melyről a megye szakbarátainak most tudomásuk van. Egy kor sem tartozik többel a másikkal, mint azzal, hogy a saját föltedezéseinek és ismeretvilágának közlésével könnyítse meg az utódok haladását. Ha ezt komoly jóakarattal megteszük, művünk esetleges hiányaiért sem érhet bennünket lepirító kritika.

Ezen álláspontot foglalván el, a munka megindítását hasonló módon javasolja, mint a hogy szemünk előtt egy nagyszabású mű, az osztrák-magyar monarchia leírása feleldezik. Ugyanis záros határidővel megbízandó egy három tagú szakértő bizottság, hogy a monografiának ne csak általános belső beosztását, hanem részletes, ugyszólván fejezetenkinti tartalmát és egymásutánját, a megye történetének külső vagy belső fordulópontok által alkotott korszakaihoz képest állapítsa meg. Ezen tartalmi index megállapítván, köztessék mindazokkal, a kik foglalkozásuknál, vagy tanúsított passziójuknál fogva, e megye történetének egyes korszakaiban jártassággal bírhatnak. Ezek a korok, korszakok, időszakok stb. szerint tagolt munkavázlatra nézve észrevételeiket a társulat választmányához megtehetik s azoknak az érvek nyomossága szerint, szereshetnek érvényt vagy létjogot.

A választmány a hármas szakbizottságnak így kiegészített és végleg megállapított tartalom-jegyzéke alapján, a megye közönségéhez megteszi javaslatát egy a szükségletű pénzösszegre, mint a munka méreteire nézve. Együttal intézkedik, hogy a mű szerkesztésével megbízandó választmány a szakértő és ügykedvelő íróembereket szólítsa föl a kitűzött tervrajz tetszészerinti fejezetének megírására és egy címre vonatkozó jelentkezéseket vagy becsásson pályázatra, vagy adjon át belátása szerint megbízhatóbb egyeknek. A további részletek, valamint maga a szerkesztési eljárás, később is megbeszélhetők.

Ezen indítvány sokoldalú hozzászólásra adott alkalmat. Dr. Margalits Ede az óvatosságot hangsúlyozta és kivált a pénzügyi kapcsolatos kérdéseket elemezte. Grosschmid Gábor a társaság érdekében bővítéséről s hatalmas ügybarátok megnyeréséről beszélt. Schmausz Endre elnök több rendbeli ellenvetésre és a most szóban forgó indítványra mondott fölívallósi észrevételeket. Miután Molnárnak indítványát ily hozzászólásokkal egyhangulag elfogadták, elnök a három tagú (Iványi, Steltzer, Czirfusz) bizottságot kéri: mikorra készül el a tárgymutatóval, illetőleg a címjegyzékkel? A jelenlevő két tag, tekintettel a kérdés körüli tájékozottságra, április végét jelöli meg határpontul.

Ezek után remélhető, hogy megyénk monografiája legkésőbb a nyári közgyűlésen konkrét alakban és megbíráható vázlatban fog döntés alá kerülni. A megyebeli szakembereken és műkedvelőkön áll, hogy az tartalmilag és alakilag egyaránt megüsse az irodalmi nivót. Erre vonatkozó tárgyilag disputáknak akár pro, akár kontra, szivesen adunk helyet.

Grosschmid Gábor a megyebeli vallások fejeit, nagyobb levéltárak tulajdonosait és jelesebb családok érdeklődő tagjait külön fölkerendőknek indítványozza és a kérés levél megismerését éljenzések közt magára vállalja. Együttal több kész munkáját bejelenti.

Ezután a titkár fölolvassa Donoszlovits Vilmosnak kiegészítő adatait „Megyénk mozgalmi a hatvanas években“ című értekezéséhez. Továbbá Pozsonyi Bélának a megye ethnografiája megírására vonatkozó

nézeteit és Tormási Gábornak „Gákova története“ című érdeemes munkáját.

Miúdezek a társulati „Évkönyvben“ fognak megfelelő alakban közöltetni.

Ezzel az érdekes — bár sajna néptelen — közgyűlés véget ért.

N.-Palánka, február 5.

(Dalárda, óvoda, orvosválasztás.)

Nagy örömmre szolgált s jól esett becses lapjában a palánkai dalárda ügye iránti meleg érdeklődést tanúsító néhány engesztelő-békítő s egyuttal szerkesztő sort olvashatni; — engedje meg tehát tek szerkesztő ur, hogy ebből kifolyólag ez ügy felől én is elmondhassam szerény véleményemet. Már hónapok előtt merültek fel dalárdánkban oly surlódások, melyek kicsinyes okait csak azok ismerték, kik a vizslyt keltették, a szakadást tényleg előidézték, anélkül, hogy valaha is megvilágosították volna a dolog mibenlétét. Jött a személyeskedés, ketté szakítá a dalárdát s míg az egyik fél rész — nehezen válva a másiktól — ott maradt. Bizony pedig erre szükség nem volt, no de megtörtént. Jó és célszerű lesz-e társadalmi életünkre nézve, ha két — ellentétes alapokon nyugvó — dalárdánk lesz, mikor még egy is alig állhat fenn? Ezen állapot üdvös nem lehet s csak arra alkalmas, hogy az egyleti életből a vizslykodást átvinnők a társadalomba. A ki ismeri ezt a dalárdát keletkezésétől fogva, tudja, kell hogy tudja, hogy vannak, kik érdekeket szerettek megalkotásában, fantáziá, sikereinek megteremtése és neve s jövőjének megállapításában. Tarthatlan személyes kérdéseknek köde ezen elévülhetlen érdemeknek ragyogását eltakarni örökké nem fogja, a köd majd oszladozik, de a fény meg fog maradni s kitarásra serkenteni, minek ezt eltagadni? Egy ut — az egyenes — nyitva áll még és ez a kitűzött régi együttérzést vissza fogja vezetni közénk: felejtjük a mi megtörtént s nyujtsuk egymásnak baráti jobbnakat rendületlen egyesülésre s a dal ismét zengeni fogja: éljen a barátság! El tehát az átkos ellenségeskedéssel, el a rideg közönnyel és személyeskedéssel s lebegjen szemünk előtt a magasztos cél!

Miután ugyancsak becses lapjában a palánkai kisdédóvó egyletéről is találtam néhány sort, szives engedelmevel erre is bátorkodom reflektálni. Az óvoda vagyoni állapota — tudomásom szerint — a lehető legsanyarubb, mert néhánynak kivételével alig-alig karolták fel ez intézményt utolsó időben városunkban, noha nagy szüksége van arra éppen Palánkának, a mit ugy az eddig elért siker, mint azon körülmény is igazol, hogy általa a magyar nyelvnek terjesztése segítették elő, a kisdédek szívében már e zsenge korokban gyökeret ver a haza és rendszert, de maga a polgári nevelés is megkívánja azt. Veszni hagyni egy ily intézményt nagyobb részt német és szerb nép lakta városunkban, vétek volna, pedig ha a vagyoni állapot megmaradna a régi, azaz mostani, kockázatva volna jövője, sőt léte. Ez okból most a hölgyek kezébe lön átaladva az óvoda, a hol az biztosítva is van, mert Palánkának nemeskeblű hölgyei még mindig azt igazolták, hogy ha kell tenni a közjóért, ők mindig készen állnak, s nem mulasztanak el egy alkalmat sem, mikor városunkért, és mint jelen esetben a hazánkért is tethetnek szolgálatot. — Hogy pedig a legjobb kezébe tétetett le, e fontos ügy, bizonyítja a választás szép eredménye, mely szerint Szilágyi Jánosné igazgató, Nagy Istvánné másod igazgató, Boros Ignácné pénztárnok, Michelsz Karolyiné, Fűke Pálné, Tillinger Sándorné, Nagy Dezsőné, Trischler Karolyiné, Pinchehelyi Gáborné, dr. Perlesz Edéné, Fürst Ignácné, dr. Hipp Antalné, Kohn Mórné és dr. Ercsin Györgyné urhölgyek választmányi tagoknak, továbbá élethossziglani elnöknek az óvoda létesítője Mezey Károly, ügyészül Eiman László, orvosnak dr. Hipp Antal és jegyzőül Fűke Pál urak választattak meg, kiknek vezetése alatt már is örvendetes előmenetel lehet észlelnünk, ugy hogy most már megnyugvással tekinthetünk a jövőre. Adja az ég, hogy a hölgyek nemes buzgalma, szilárd kitarása és meleg érdeklődése elérni engedje azt, miszerint a vagyoni állapot ismét kedvező fordulatot vegyen s az óvodának melőbb saját háza legyen s akkor e hölgyek bámulatos fáradságát az egész város elismerése és hála fogja koronázni. Es ha még az intézet kitűnő tanítója özv. Mezey Denez Petronella urhölgy oly kitarással és odaadással — mint eddig — a jövőben is folytatandja sikeres működését, a diadal biztos. Hiába, ha a szív érzelméről, a jótékonysságról, áldozatkészségről s nemes lelkesüléséről van szó, a hölgyek felettünk állanak.

Még egyet. Valami „Pylades“ az ópalánkai községi orvosi választás ügyében irván, világnak röpitett olyasmit, a mi a maga semmisségében rogy össze. Az első négy sor magában véve is már megcáfolja Pylades ur összes állításait, mert maga állítja, hogy a kérdéses állásra egyetlen egy pályázó jelentkezett, Pylades ur mégis egy harmadikat akart megválasztatni; ugyan hogy lehetséges ez? Hogy dr. Löbl Zsigmond a községre reá erőszakoltatott volna, nem áll, nem állhat azért, mivel megválasztatott községi orvosnak és pedig egyhangulag. Dr. Löbl körülbelül 6 év óta gyakorló orvos Palánkán s a legelső családnak háziorsosa; eddigi működése sikeresnek mondható s ellene alapos kifogást tenni egyáltalán nem lehet. Hogy e választás nagy izgalmat keltett volna, arról Palánkán vajmi keveset tudnak. Hát azt hogyan számíthatta ki, hogy hatvanan vannak dr. Löbl ellen, talán, mint Xerxes hadait? És kire akartak ezek szavazni, mivel hát nem pályázott más senki? És aztán csak 60 szavazója volna Ó-Palánkának? Hoi itt a presszió? A pályázat rendesen ki volt írva és kellően meghirdetve, volt tehát idő arra elég, hogy esetleg más orvost lehetett volna hozni, ha ugyan kellett volna.

KARCOLAT AZ ALTISZTI TÁNCVIGALOMRÓL.

(Tartatott 1886. február 6-án.)

Diadal! Diadal! A mi vitéz hadiaink megmutatták, hogy tudnak hódítani, győzni, diadalmaskodni

— a parketten is! Az altiszti táncvigalom sikere fényes tanúságot tett erről.

Igaz, hogy napok, hetek óta készülődtek a diadalhoz, de a siker koronázta is bőven kitartásukat, fáradozásukat.

Napok, hetek óta a kardesőrtetés, vezénylés, dobpergés, mind-mind e jelszót hangoztatta: „Fel a bábra! Fel a bábra!”

Itt-ott helyre altisztecskék, fűrgő örmesterek kifent bajusszal, kifeszített mellel, defilrozáshoz szokott tekintettel száguldottak végig a városon keresztül a mulatni epedő ifjuság házához, hol szép „habacht Stellungba” vágva magukat, „reglement mássig” szavak kíséretében adták át a meghívókat, a parketten lefolyandó harera, hol az ördöklő fegyvereket a szemek sugarai, a tárogató hangját: a Sándor „talpalaválójá”, a rabláncokat: az Amor pajzán játéka által köntendő szerelem kötelékei jelképezendik...

S a gondos mamáskák tudták, hogy nagyon, de nagyon heves harc fog itt folyni szívért, szerelemért, azért nagyon is soká bazoztak, nagyon is sokszor olvasták végig az ablakok előtt el-el sétáló haduagy urak gombjain e bűvös mondatot: „Menjünk — ne menjünk? Menjünk — ne menjünk? Mig végre győzött az anyai szeretet, s a felébredt kedves leánykora élet emlékei. Mentek, igen sokan megjelentek, annál is inkább, mert mindegyik kis szív megígérte, hogy erős, nagyon erős lesz; vigyázni fog szívére, vigyázni fog eszére.

S ezen elhatározás után volt is dolguk a szabónéknak, a bálestély előtti nap délutánján a Tonesi, Nánosi, Fánosi frisérnőcskéknak. Hol egyik, hol másikkal tuntek fel, mindegyik bábra készülő leányka fülébe sugdosva, hogy „ön lesz a legszebb, legkedvesebb, legaranyosabb.”

S a szegény kis E ikének — mint több más fiatal társnőnek — nem volt szabad ez örömben részt venni. Ott ült egész délután fehér himzése mellett, évelődve a bölcs mama ezen szavai felett: „Nem szabad menned leányom — mert mit szólna a világ hozzá. Kis leány létedre egy télen három bálban is részt venni?” S még ezt elgondolja, szorgos kezeivel haragos szúrásokat tesz a „rossz világot” jelképező himzésén, a mely őt oly kedves, — oly pompás mulatságtól fosztja meg.

Es este azután fájo szívvel hallgatta mint megy ablaka alatt csoport csoport után, mint rohogott fogat fogat után a „Vadászkürt” felé, a paradicsom szentélyébe.

Mert igazán paradicsom, modern paradicsom volt a fényes bál terem. Annai szép díszítést, annyi pompát még egy bál alkalommal se láttunk. Ki is hitte volna, hogy a mi derék hadfiaink a harc jelvényeit ily kitünő izléssel béke jelvényeivé, terem díszévé tudják átvárasolni.

Itt a fényes fegyverekből alakított szolid sugaras csillag, amott az ősi mellvértből és síakból ablakdísz, gyönyörű kárpitok, csáko rózsából remekül összeállított hatalmas kettéjű sas, s átellenében nemzeti színű zászlókkal kerített magyar címer vonja magára figyelmünket.

Kevéssel nyolc óra után megérkezett a nemes lady patronesse, a legkedveltebb feljebbvaló s örök vigkedélyű férj, Ploennies ezredes ur karján. Leereszkedő szívvelésséggel s köszönettel fogadva a buzgó rendezőség által felajánlott csinos csokrot... Utánuk csakhamar

„Megzendül és esendül a pusztá terem.

Megharsan az „Attak”-ra buzdító zene hang A gyengéd remegő leánykák a jó mamák „Vergatterungot” utánzó hangjaira szépen egy csoportba gyűltek, a honnan ki-ki ragadnak az ellenfél sorából — kivált bátor hadfiak — egyet-egyét, a legszebbet s legkedvesebbet, s pár perc múlva:

„Sip, fuvola zeng, hegedű bele reng,

Tánc perdül a bálnép kerengve mereng.”

Igen kerengve m-rengtek végig a most nagyon is szűknek bizonyult termen, kísérvé a közepén összecsoportosult „tánc gyűlölkötől”, s a fal hosszában végig letelepedett „gardemoktól”, kik nagyba rákezdek már kedvenc témájukat, egyik-másik előttük elrebbő angyal ruháját, termetét, édeskés szavakkal csipkedni, megszólalni.

Pedig csakugyan nem volt itt semmi megszólalni való. Csak a Nellike mamája baragudott egy kissé Peti hadnagy urra, hogy mért tartja oly ügyetlen közel magához Nellikét, annál is inkább, mert a Kádárné nagysága már is gúnyosan mosolyog rá... Azután meg a Laei jogász botlott meg egy kissé a szék lábába, csak Dezi barátjának köszönhetette, hogy el nem bukott, ki réms szavakkal susogta fülébe: „Rossz ómen a közelgő vizsgálatra.”

De azért a csárdás, keringő, tipegő háborítlanul foly tovább, míg végre felváltá azt a pihenést, de nem kevesebb szórakozást nyújtó francia-négyes. Hisz itt a fiatal asszonyoknak, s mamáskáknak is szabad a táncolók közé vegyülni! Meg is teszik... Vig csicsérgés között állanak fel a párok, két-két hosszú „Collonéba”. Egy-egy altisztek jut azon megtisztelő feladat, hogy ez alkalommal felebbvalójának „commandirozzon”. S meg is felel vitézül e feladatának, harsány hangon vágja ki a vezényelőt, s folyik a tánc, változnak a párok, villognak a szemek s kezdődnek a gyengéd kézzorítások. Itt-ott valaki véletlenül elveszti párját s ekkor megkezdődik a kedves bonyodalom, kacagató összetömörülés, zürzavar. Egy-egy vakmerő fiatal néző bele vegyül a sorok közé, nagyobbítani a zavart, csak egy-két bizalmas ismerős veszi észre a becsémpézt „kakukfit”, s mosolyogva sétál vele tovább, míg végre általános lesz a zavar s felharsan a retteget katonai „Herstellt”. Mire kiki vissza lebben helyére, régi párjához s kezdenek újból rendezebben, óvatosabban.

Reporteri tisztemhez képest illő és méltányos, hogy a résztvevő harcosnők neveit a nyilvánosságra hozzam: Ackermann Anna, Angyal Örszike, Augenföld Pepike, Babic Adél, Bán Hermína, Bikár Zorka, Bikár Zsófi, Brkits Anna, Berlekovits Nina, Blüh Regina, Csapánda Jozefa, Czeizl Berta, Csillag Róza, Dimits Olga, Dörner Zsófia, Freund Katinka, Frank Ciza, Gallé Gizella, Gromilovits Mariska, Hoffmann Ilka, Horváth Anna, Kämpf Gusztó, Klünger Hermína,

Lövy Fanni, Mihajlovits Szandika, Mangold Mariska, Massanetz Róza, Rubes Jolán, Nikolits Mária, Nassitz nővérek, Papp Nina, Poppinyi Róza, Rigitycsy nővérek, Stern Sarolta, Stiaszny Katalin, Szabovjevits Danica, Szabó Erzsike Szekár Viktória, Traupmann Mariska, Tóth nővérek, Vuits nővérek.

A szünóra előtti táncsorozatot a szerb koló s az azt követő csárdás zárta be. A vér neki pezsdült, arc kipirult, szem villogott, a tánc kedv közé egy kis nemzeti büszkeség is vegyült. Járták tüzgel lelkesedve, újra s újra ismételve.

Szünet alatt aztán szépen kivonult egyrészt az étterembe vagy cukrázdába, másrészt pedig bent maradt a teremben, vigan defilrozva körös-körül kettősen, hármasan. Csak egy-egy eltévedt hang, egyes tüsszel elszavalt érzelem-vallomás üt meg a reájuk figyelő fület. De erről most hallgasson a karcolat, nem mondjuk el, hogy mért rántotta ki oly pirulva karját Timike, lovagja kezéből; nem mondjuk el, hogy mért nem volt ma Kemény hadnagy ur oly jó hangulatban, mint rendesen, midőn itt van, nem, nem szólunk semmit, mert már ugy is nagyon megharagudott valaki az indiscret „Valakire”. E helyett fel-elintjük még az ügyesen rendezett fizértáncot, melyet a szellemes cotillon-figurák és ügyes vezetés, dacára hogy két órán át tartott, igen élvezetessé tett. Szép sorban, igaz hogy minden „Ausrichtung” nélkül foglaltak helyet az egymást választó párok, fel-fel hiva szeszélyes és szórakoztató véletlen által új-j új pár választására s volt aztán öröm, mosoly, benső kézzorítás, ha a jó szerencse két egymást megértő szívet hozott egybe.

Midőn aztán a férfikalapos leánykák s a papir „inges” mumusok is általános derűltég között elvonultak, megkezdődött újra a csárdás, tipegő, lengyelke stb. stb. egész kivilágos-kiviradig, reggel 6 óra utánig, feledhetlen emléket hagyva a jelenvoltak szívében, kik nem szüntek meg az ügyes és előzékeny rendezők dicsérméi s derék hadfiainkat újból éltetni!

Üdv és elismerés a siker előharcosainak, béke a mamáknak, háború a lányszíveknek!

Valaki.

A közönség köréből.

Az izraelita hitközség autonomikus vezetése.

Habár eddig elvből az izraelita község ügyeinek kormányzásától távol is maradtunk, nem mulasztottuk azt, azon figyelemmel kísérni, mellyel egyáltalán a nyilvános élet minden mozzanatát kísérni szoktuk.

Ezt indokolja különösen azon magaslatos hivatás, melyet a saját a közügyek terén betölt: a közszellemet ébreszteni és ezáltal a közügyek fejlődését előmozdítani, másrésztől azonban a visszaélésekre kiméletlenül rámutatni, melyek alkalmasak a közszellemet elfojtani, a közügyek fejlődését pedig megakasztani. A zombori izr. hitközség elnöksége már egy évvel ezelőtt tisztességének elfogadásakor azonnal a személyes kormányzatot iparkodott inangurálni, a mennyiben feltételül tűzte ki azt: hogy e sorok írója, ki ellenzéki hajlammal bír, és különösen ott, hol a törvényt nem respektálják vagy azt éppen kijátszani akarják kiméletlenül támad, önkényt lépjen ki a képviselőtestületből bár egyhangulag megválasztatott.

Szem előtt tartván az izr. hitközség hanyatlott viszonyait, és miután e sorok írója csakugyan reményllete, hogy ezen kormányzat alatt ama viszonyok javulni fognak és különösen miután az elnök felhívásunkra következőkben: „En dr. Schuller Simon urat sérteni egyáltalán nem szándékoztam, minek bizonyítékául fentü tévesen értelmezett nyilatkozatomat ezenel visszavonom. Kelt Zomborban, 1886 évi január 8-án. Dr. Spitzer Mór.” nyilatkozott, lemondását beadta. De a község viszonyainak javulását vajmi kevésé tapasztaltuk; de tapasztaljuk, hogy az inangurált személyes kormányzatot most egy dynastia alakulására felhasználja, amint ez f. é. február hó 5-én kelt és a nyilttérben megjelent nyilt levélben kifejtettekből kitünik. Az elnök a községi ügyeknek nem a belkénen alapuló egészséges fejlődést tűzte ki magának célul, hanem személyes tendenciákat nem éppen válogatott és törvényes eszközökkel követ. Korteskedik, a kortes törvénytelenül vezeti a választást, lábbal tiporja a törvény erejével bíró alapszabályokat, melyek éppen azért alkotattak, hogy az önkénynek határt szabjanak, elkeserít egész lényében egy becsületes adófizető polgárt, hogy kiereszkoljon magának, egy neki tetszőt iskolaszéki elnököt. Ez ugy látszik családi kormányzati forma. Egy évvel ezelőtt az izraelita növegyletnél egy igen művelt nő a közgyűlés által egyhangulag titkárul választott meg, másnap az elnököt őt leköszönésre bírja, hogy magának más titkárul választasson. De a zombori izraelita hitközség elnöksége, ez eredményekkel nincsen megelégedve, nagyobb babérokat hajhász. E sorok írója az 1886 ik évben reá kivetett adója ellen felszólamlott, a tetszömlási bizottság adóját leszállította, s erről f. é. január hó 18-án kelt végzéssel azon megjegyzéssel értesített, hogy ezen végzés ellen f. é. január hó 23-ig meg a képviselőtestülethez felfolyamodhatik. Ezen végzésbe belenyugodtunk és így reánk jogerejüvé vált. Ennek dacára az elnökség, noha ezt többé tárgyalni nem volt joga, ismét a képviselőtestület által felemeltette. Szintugy járt el egy másik uri emberrel, kivel személyes differenciái voltak. Tehát közügyek vezetésénél mindig csak a személyes indok a vezéreszméje.

Midőn aztán az önkényesen felemelt adó fizetésére készen nyilatkoztunk; és adónkkal járó azon joggal élni kívántunk, hogy a virilisták névjegyzékébe és ebből folyólag a képviselőtestületbe felvétessünk, ezen jogtól a hitközségi elnök által az alapszabályok 16. §-a ellenére törvénytelen eszközökkel megfosztattunk. Rábirattott egy választott képviselő, ki egyuttal virilista, hogy köszönjön le, felvett olyanokat a virilisták névjegyzékébe, kik a községnek új tagjai és így meg adót általában nem fizettek; összevonatot kettőnek adója és egynek nevére iratott és ez az egy a virilisták névjegyzékében van. Hogy minek kvalifikálható ez, ugy hisszük nem nehéz kitalálni, de ami meg betetőzi a törvénytelenségek egész sorozatát: horri bele dictu, az elnök, ki mint választott tisztvi-

selő szavazati joggal bíró tagja a képviselőtestületnek — a virilisták névjegyzékébe felveszi magát, és most már két ságe két szavazzal bír.

Ez alkotmányunk keretében a zombori izraelita hitközség autonomikus vezetése a mostani elnökség alatt. Ha valaki a közügyek vezetésére vállalkozik, első kötelessége, hogy pártatlanul szentelje erejét a közügyeknek. Személyes boszú agy jogtalan kedvezményben részesítés képtelenné teszi arra.

Szent kötelessége, hogy a törvényeket tudja, és azokat tiszteletben tartsa. Erőszak erőszakot szül s az ily vezetés mellett a község csendes tanácskozási terme olyanná fajulhat, hol nem érvekkkel, hanem botlilegekkel fogják egymást kapacitálni. Szükséges, hogy a közügyek élén álló férfiu a kellő tapintattal bírjon, a felmerülő differenciákat ügyesen és békésen ki kell egyenlíteni, nem pedig olyanokat sítani. A ki nem így fogja fel hivatását, annak jobb a kiérdemelt nyugalomba vonulni.

Dr. Schuller Simon.

Tataháza, febr. 5.

Egyre-másra kapok hagyaték utáni illetékre fizetési meghagyást, de hagyatékrol semmi tudomásom.

Nem kötelességük-e azoknak, kik a hagyatékot felveszik, illetve a végrendeletet meghirdetik, — az érdekelteknek valamennyinek értesítést küldeni? Honnét veszi az illetékkiszabási hivatal is az ő értesüléseit? meg nem foghatom.

Nagy lehet a rendtelenség itt is, amott is. Ne kapkodjanak össze-vissza! Mi papok bizonyára sietünk az állam iránt való kötelemünknek megfelelni — már csak azért is, hogy a közterhek súlya alatt tel-fel-sóhajtó népek példát adjunk.

Mindazon hagyaték után, mely tudomásunkra hozatik s behajtható, egyházi főhatóságaink rendelete alapján mi magunk teszünk az illetékkiszabási hivatalhoz jelentést. Azt vegyék alapul és méltatlanul ne zaklassanak, főképp oly boszantólag ne, mint engem is, kinek ismételve küldtek végrehajtsd aktor, midőn határozottan kijelentettem, hogy nincs substratum; mert nem létezik a kérdéses hagyaték. Tán a pénzügyi közegeknek sem szabad egészen minden!

Jomcsanyi.

Tekintetes szerkesztő úr!

A „Bácska” f. é. február hó 5-én megjelent 11. számában egy Csongor Mór aláírású cikk van.

Engedje meg tek. szerkesztő úr, hogy lapjának a közérdeknek szánt részéből, kevés teret erre is igénybe vehessek a fontosabb és teljes mérvben közérdeku közlemények elöl.

Tekintetes mérnök úr! Ön mindjárt cikke elején Castor és Pollux meséjéről szól s így kétségtelenül igen sokat tud a mythológiából; s ezt nem is akarom tagadni. De megengedjen mérnök úr, ha azt mondom, hogy olyan embertől, aki arra is szokott hivatkozni, hogy az ágyúk előtt is állott, nem vártam volna, hogy más ellentelt keressen, mint aki önként jelentkezett és állott ki az ön nagyhangú, de vaktöltésű cikke elé.

Látna mérnök úr, ha ön nem írta volna is alá utolsó cikkét, én rögtön reáismertem volna írójára és nem kerestem volna más bünbaktot, mint ön tette.

Különben röviden akarok ezúttal önnek beszélni, még pedig utóljára teszek néhány megjegyzést az ön levelére.

Egész cikkében nem látok egy szót sem, mely előbbi levelém tartalmát megcáfolná s azért ujabbán is arra utalok s ajánlom tanulja meg ezt jól, — még hasznát veheti.

Akít ön mérnök úr a cikk írójának gondol, annak esze ágában sincs és nem is volt önnel vitába ereszkedni s annál kevésbé arra az én nevémet felhasználni; azt én magam tettem.

Ez utóbbi cikkében mérnök úr egy bizonyítványt közölt, — én azt hiszem mérnök úr helyesebb lett volna oklevéllet közölni, mert sokan s ezek között én is, kétségbe vonom létezését.

Ön mérnök úr végig sőtál cikkével egész Bácsme gyén s összehordott mindenfélét; higye el nem értem mi összefüggésben áll ez az általam mondotakkal.

Az egészből azt értem ki, hogy volt az ön állítása szerint más eljárás, mint aminő Parabutyon követetik, de hogy ez helyes volt e s helyese az ön vélekedése e felől, az olyan kérdés, melynek eldöntésére önt hivatottnak nem tartom.

Ön beszél Bács legelőszótásáról is valamit, a miből az látszik ki, hogy hallott valamit harangozni, de nem tudja „Avemariát”-e, vagy delet harangoztak.

Tartszon meg mérnök úr továbbra is jó indulatában.

Juhász Jenő.

FARSANGI LEVÉL.

Közi: SZOBONYA BERTALAN.

Miről is szólna másról az ének, mint vigalomról, lakodalom, névnap, kränzchen, keresztelő, disznótor és lakomázásról. Hiszen az igaz, hogy a búzát 6 frton fizetik, de mi közünk van nekünk farsangkor a búza árához. Körülöleljük, csokoljuk az atyust, (így nevezik Bácskában) a ki eleinte mosolyog, később, midőn a kérelem parancsára kezd változni, meghajlik a gyöngébb nem követelése és érvelésének. Az igaz, hogy e mulatság is kontóra megy, de hát mi az az 50, 100 frt, hiszen azt egy jó parthie mind helyre hozza. Oh, hogy ezt az anyának kell bediktálni az atyus gondoktól szédülő fejében...

Menjetek hát... lón a keserves válasz és táncoljatok, hiszen ugy sem sokáig táncolhattok.

Eképpen ismét megtehetnek rózsákkal a házasság rabigájába kerülendőkkel a szállodák terméi ez évben is, mint a mult és jövőben ezután is. Szövödni fognak az édes álmok, a biztató remények s talán onnan indul ki a házasulandó a... a... telekkönyvi hivatalba.

Röpül a frakk, dől a betanult szerelmi vallomás, eleséltel frázisok özőne a „végzett” gazdák, címzetes, tiszteletbeli, díjtalan helyettes jelöltek, jó parthiera számító hivatal kerülök ajakiról!...

Nem folytatom tovább, hiszen jól van ez így,

mert másképp nem volnának a mamák olyan rózsás kedvben!

Oh... hiszen ez a mai arany ifjuság csokolni való; csak az a baj, hogy mindig csak udvarolnak, udvarolnak, de nem házasodnak! Bizony, komoly ember meg is fontolja ma e lépést, mondják azok a régi jó öreggek, s igazuk van nekik.

A társadalomban egy veszélyes nyavalya uralkodik, mindenki többnek akar látszani, mint a mi. A gazdagok fényűzését majmolja a szegényebb, ez pedig megerősítésbe kerül, mely sohasem szokott jó eredményre vezetni. Mindenki erőlködik, még a paraszt is. Ezért pusztul és vész a magyar minden léptenyomom; ezért vagy tönkre ma ez, holnap az.

Sok hitünk van nekünk magyaroknak s hozzávalyunk szoktatva ahhoz, hogy mindig csak a hízogó szavakra hallgassunk, hogy mindig csak az élvek után rohanjunk s ha már kidoboltatt a hitelző beannunket, követeljük, hogy a zsidó menjen ki Palesztinába, mert az bár rosszul gazdálkodik, még is tökélet, vagyont gyűjt a mi ősi, nemesi jussunkból.

Es mi oly vakok vagyunk, hogy nem látjuk be, miszerint a zsidó bérlő boldogulásának alapját a szorgalmas munkában, a szigorú takarékoságban találja fel.

A zsidó bérlő birtokának él, ott van a munkánál reggeltől estig, nem jár értekezletre, nem politizál, nem csap óriási eszem-izsomokat kontóra, hanem felszereli gazdaságát elegendő állattal, elegendő géppel és dolgozik pénzzel, szorgalommal, kitartással. Bizony tanulhatna tőlük sok oly „gentry“, kik hivatkoznak arra, hogy „rozsa marja nem ragyog, én magyar nemes vagyok“. Megtanulhatjuk bizony a zsidó bérlőtől, hogy a földből is csak akkor lehet valamit várni, ha megadják neki a mi szükséges arra, hogy jövedelmet hozzon. A zsidó bérlő, ha eladta a gyapjút vagy hízogó, első sorban a hasznos befektetésekre gondol. Mi, ő magyar gentry jobban szeretünk ebből azon melegében egy kicsit mulatni, murizni; húzatjuk a fülünkbe a cigánnyal s az ökor, ló vagy vetőgép ára vándorol a cigány, vagy koresmáros zsebébe, s a gazdaság megint csak csorog.

A zsidó bérlő nem csak gazdálkodik, hanem kereskedik is, ipart űz, számít és gondolkodik; mindent megragad a mi jövedelmét fokozza, e mellett egyszerűen él.

Mi, ha ötöd-hatod magunkkal birtokolunk 3-400 hold földet, melynek holdankénti értéke 150 frt. — szegénylünk dolgozni; tanulni vagy tudni valamely komoly dolgot, mely kenyeret ad — éppen röstellünk; mire való ez, hisz „a tudósok mind szegények“. Azután meg gazdálkodni hogyan lehessen ott, hol mindenki az „ösi“ telekre számít s a jövedelmet rögtön felemészti. Befektetésekről szó sem lehet, de még csak fogatot sem tudunk saját emberségünkkel elteremteni, hanem a szomszéd „árendás zsidó“ rudas lovát, meg a licitáción megvett libériát kérjük kölcsön, hogy mint afféle úri gentrik beperdjünk a szomszéd falu módos gazdájának úri portájába, hol a szellem-szárnyakon repülő mama s az ő tubicái epedve várnak bennünket.

Igazán cifra nyomorúság! Ez az éremnek egyik oldala, a másik még sötétebb. A férfit férfitá neveli az élet, ledörzsöli édes-ségét, megtöri elbizakodottságát s mindennap kijózanodik egy-egy ábrándjából, míg végre olyanok fogja ismerni az életet, mint a milyen az a maga valódiságában. És a nők?

Egyszer felolvasást tartott egy jó barátom a nők-ről, természetesen epedve vártam a percut, midőn mely tudományossággal irt értekezletét olvasni kezdte.

Azóta évek multak el... A jó barátok egymástól elváltak s azt sem tudják ma már, hogy a sors merre hánnya, vetette őket. De az emlékezet, ezen legjobb barát, híven őrizi a mult keserű emlékeit s ennek ezen felolvasásnak akarom lerajzolni körvonalaikat, melyek habár homályosak lesznek is, de azért a valóznak megfelelők.

Leírta barátom röviden, hogy fejlődik a fiú; én egy kis garnirungot is tettem hozzá... hát az emberiség másik tele a leány?

Azt mondja szellemesen, hogy ha szegény sorsban születik, honn marad a háznál, nem fejleszt elki világát, de nem is ronthatja, egyedüli mestere az anyja, ez az ő mintája s örüi, ha megközelíti e mintát, melyet imád, igényei nagyobb dolgokra nincsenek.

Ily nővel, ha nem nyer is a társadalom, de ve szíteni sem fog, megmarad tehát a status quo.

Uri szülők gyermekeiket nevelésbe küldik, kismelikek a legjobb hírű intézetet s fényesen kistafirozza a mama, hogy leánya e tekintetben is különb legyen a többinél.

Majd elkezdődik a szellemi táplálkozás. Tanulnak itt fizikát, chemiát, geognostikát, logikát, pszichológiát, mythológiát, naturhistoriát, belletristikát, irálytant, költészetet, történetet, német, angol, olasz, francia, spanyol nyelvet, tanulnak énekelni, zongorázni, táncolni, sőt még a vallásosságra is súlyt fektetnek, betartják a pénteki böjtöt; valódi mintaszerű intézet, melynek pápaszemes tulajdonosnője azt mondja a tudakozó mamának, hogy a tanfolyam 5 évig tart, 5 év múlva a leánykák rendszeren férjhez mennek. Ez tehát a cél, s (?) ez a cél jól van kiszemelve.

Hát az öt évi tanfolyamot mint használják fel ez intézetben? A lényeges tantárgyak mellett egy pár francia irálygyakorlat, egy pár sonata, egy-két költemény urálja a tudomány terét; a többi aztán rámegegy a színházra, táncórákra, hová fiatal urak is járnak kiegészíteni s egyéb sétamulatságban oszlik meg s lábra kap a fölületesség, a csillogás, a feltűnési viselkedés s az öt év elmúlik. Oh? és a kis lány eleget tud, — eleget kokettirozni, eleget sikamlós operettekben, idegen nyelven olvasott regényekből, hogy férjhez menjen. Csak otthon veszi észre, tulajdonképpen mások észlelik rajta, hogy a sok tudományos oktatásban elfelejtette megtanulni hazája történetét, iradalmát, nemzeti nyelvét, hogy szokása idegen, gondolkodása idegen; lassankint elfelejti a francia nyelvet, Beethoven szonátáit, Dumas regényeit, Lecoque operettjeit — s előttünk áll a tudatlan nő, a kiről már a tudási látszat máza is levedlett.

De az ideje elérkezett, hogy férjhez menjen és férjhez megy, mert bár a zseretetet a természet al-

kotta, a házasság ma értelmi erő, börze spekuláció, arany rente, mely esik vagy emelkedik. A férje tisztviselő ügyvéd vagy gazda, hivatala vagy hivatásával van elfoglalva, — neje otthon ül és unatkozik.

Virágai nem érdeklik, nem ért hozzá; zöldeségek kertjében nem tudja megkülönböztetni a zellert a kalarábétól; ruháit a szabó varrja, még pedig vagy Bécsben, első fok, vagy Budapesten, második fok, vagy Zombor, Szabadka, ha úgy tesszük Zenta, O Beese vagy Kupuszinán 3-4 ik fok; az ebédet a szakácsné főzi; a szobát a leány takarítja, mit tegyen? unatkozik...

S az unalom nagy degenerator. Hát miért nem olvas? Olvasni, igen, de mit olvasson? Férje ellenzéki, a „Pesti Naplót“ járhatja, hát mit olvasson ő abból, mi köze ahhoz, hogy jól ir-e Timoleon. Férje könyvei, ah! elgondolni is szörnyű; akadémiás művek, beszélnek államról, jogról, természettudományról, történetről, mind ezek üres, unalmas badarságok.

Végre rászánja magát s előfizet a „Fővárosi Lapok“-ra, melyben megjelennek regények, költemények, novellák, sőt tudományos értékű dolgozatok is. Mit használnak ezek a mi játszóintunknak, a ki nem nyert szellemi táplálékot, ő nem érti, nem fogja fel az eszmét s mert az olvasás társalgás, hogy tudna a mi vízben fejlesztett játszóintunk társalogni egy szellemes író gondolataival. De szerencsére ott van a pletyka rovat. Végre talált valamit; szöktetés, rablógyilkosság, öngyilkosság, gyilkossági kísérlet, bál, divat, kránzhelen, himenhir, udvari hírek, halotti nekrológ.

Hja, csak hogy ez újdonsági rovatall úgy van az ember, mint a paciáncé játékkal s jesusitanak sem kell lennünk, hogy megugjunk s megtanuljunk, hogy semmi nem új a nap alatt. A fővárosi lap felbontatlanul vándorol ki, s a szegény nő nem tudja igazán mihez kezdjen.

Azt mondanak talán, hogy hisz ott van a gardes robes, hát próbálgassa ruháit és nézze, hogy melyik áll jobban, legalább fejleszti illését.

Nem akarok a „probit-mamsellek“ keserves kenyerére apeillálni s csak azt jegyzem meg, hogy a nő sohasem öltözködik unalomból, hanem mindig csak hiúságból. A legjobb, a legkeese sebb nő napokig elguggol hálóköntésében, ha azt tudja, hogy férjén kívül nem látandja őt senki, a férj úr kedvéért pedig nem csapnak toilletet az asszonyok. Megjegyezzük, hogy azok az asszonyok, a kiknél túlfelődött az idegrendszer és fejüknek fő díszé az a bizonyos hosszú haj, a miről beszélni szoktak.

Igy látjuk a nőt azon szellemi tönk felé haladni, a melynek férfiaknál blazirtság a neve. A férj előtt megszokott dologgá lesz, hogy neje nem egyéb, mint cifra házibátor szellem nélkül; elszokik attól, hogy gondolatait nejevel közölje s mert elvégre az ember társaság nélkül meg nem lehet, hogy munkájában el-lankadt szellemét üditse, mert minden munka kimerít — elmegy a körbe, vagy ha ez nincs, a vendéglőbe, ott eltarokkozzák az estét bor mellett pipaszóval s az álom küldi csak haza a társaságot.

De ott, a hol a vesztély legnagyobb, nem marad el a segítség. A mi kis játszóintunk végre megszokja egy-két társnője látogatását, s megszokja azokat viszonozni. Mindenki magához hasonlókat keres s így ne csodáljuk, ha a délutáni találkozások alatt oly társaság köt szövetséget, a mely nem szokott olvasni, a mi érdekli: a reggeli posta, már t. i. az, mikor a Mari meghozza a péktől a vajaskiflit s elmondja mi történt a városban.

A péktől a kis városban azt a szerepet tölti be, melyet nagy városokban a nyomda. Mindkettőnek vitális érdeke, hogy az éjen át elkészítse gyártmányát, ez a reggeli lapot, az a kiflit, mindkettő a legmelegebb napihíreket. A délutáni kávéig, — a nem gondolkodó, de ideges fejcsökében, mint valamely chemiai laboratoriumban, mialatt a konyhában a csuzpajz rántása kozmásodik, meg-meg át és átfől a Mari reggeli postája s elkészül a feuilleton; a melynek neve pletyka. Hogy ez mi, az önök tisztelt hölgykoszorú nem tudják, én sem bírnám megmagyarázni, ha szerencsémre nem akadtam volna magyarázatára a nagy angol bölceselő Stuart Myl egyik művében: szerinte a pletyka alapja kegyetlenség hajlandóságból, a legtársadalom-ellenesebb, gyűlöletre leginkább méltó szenvedély, irigység és képmutatás, önzés, mely az önérdéket mindennél többre becsüli.

Rettenetes, de a pletykával is úgy van az ember, hogy előbb irtózik tőle, később meghallgatja, azután megszokja és végre megtoldja.

Úgy vagyunk vele, mint a szesz italal. Anisettel kezdjük és kétszer párolt szeszszel végezzük. A pletyka betegség, melyből ritka a kigyógyulás. De a pletyka-szomj újabb és újabb üditőt keres és ilyen üditőnek nagyon bevalnak a szépirodalom azon szörnyei, melyeket a korporteirők terjesztenek szét, mint a mélyt a társadalomban.

A meghallgatás és megszokáshoz nem kívántatik azonban valami nagy tehetség. De a tehetség mindig teremteni akar s ha rossz irányban terültek, hát rosszul, de teremt: és a szellem e kóros, ideges alkotása azután szellemi tápot akar s ez a szellemi táp nem éri be a kávé-társaság szellemi termékével, többet akar, mely alanyiságát serkentse, idegességét irritálja, kóros fantáziáját tetézzé.

Es azután úgy történik, hogy beszívárogo a családi élet szentélyébe Pruzou, Gáborieau, Feval, Zola előterjeszti fekélyét az ösök erkölcsében, diéső házában és a magyar szépirodalom, de a világirodalom átültetett klasszikusai is ott porosodnak azon szerencsétlen vállalkozó raktárában, a ki elég vakmerő volt Arany, Eötvös, br. Kemény, Shakespeare, Hugó, Dante műveiből drága pénzen magyar kiadást rendezni sajtó alá. A világirodalom titánjai félrevonulni kénytelenek, hogy helyt engedjenek az oly hazugul szépirodalmúnak nevezett füzetes féreműveknek, melyekre, ha a szellemében lágyuló epigon előfizet, praemium-képen egy kávé-szervizet vagy egy kakukos órát is kap, méltót az irodalombarát erkölcsi és szépiészeti érzületéhez.

Az a nő, ki a hírlapot unalmasnak, a tanulmányos olvasmányt száraznak találta, végre megfogja találni beteg szellemének az irodalmi irányt, mely fájdalom, oly nagyon lábra kapott s a mitől irtóztott, a könyvtől, kedves barátjává lesz és mohón olvassa, szeme

pirul bele, annyira olvassa. Ugyan mit olvas tehát hogyan cáfolja meg, mint lép ki azok köréből, a kikről beszélünk, a kik nem olvasnak.

Midőn a férj, mint rendszeren esti 8 órakor hazajön, meglepetve látja, hogy neje olvas.

Könyvet az ő felesége, látja mint hevül arca, alig vette észre, hogy belépett.

Ugyan mit olvashat. Hátha Eötvös Karthausiját, Vörösmarthy Zalán futását, vagy Arany Toldyját, hisz ezek mind ott vannak az almáriumban, ott eszi azokat a moly, a költői jogász élet szerzeményei, a kis feleség még a port sem töröli le róluk — néha.

Mit olvassz fiam?

S a feleség siet a szemrehányással, hogy ez azután könyv, ilyet te nem hoztál nekem soha. „A haramiák hercege“ a címe. Montepin Xaver írta.

Ne hát csak olvasd fiam, így a férj nagyot sóhajt, megölti öblös pipáját a kospallagival, bodor füstöt ereszt a levegőbe és a füstkarikák gomolyai között lassan-lassan merül fel lelkében mind az, amit ő nejtől várt, akkor, midőn még nőtlen volt.

Ugyan lessük el gondolatait, mi emészti, mi aggasztja, mi bántja a férj lelkét.

Mi bántja? feltárul előtte azon eszménykép, melyet ifjuságában keresett.

Ha majd megnősül, ha szivére zárja szive választottját, kit el fog venni nem önzésből, nem kapzsiságból, nem hiúságból, hanem önfeláldozó szerelemből, oda fogja neki adni lelkének jobbik felét, munkája gyümölcsét, megtakarított örömeit, s a fenkolt lelkek tisztas barátságával köténd vele örök szövetséget, hogy lelkét a hitves lelke által alkossa meg egy teljes, az eszményit megközelítő egészszé, hogy legyen, ki nem csak szeretettel halmozza el, hanem a ki értelme fen-ségével, mint lényének második lelke megosztja vele örömeit, boldogságát, a ki palarizálja forró agya gondolatát, lehűtse lázongó kedélye lázát, elsimítja homloka redőjét, a ki megtanítsa, megszoktassa, hogy el-veszthet mindent, de neje szeretetétől még a sir sem fosztja meg, hogy csalódhatik mindenben, de hitvese szeretetében soha, s hogy hitvese lesz mentője, őrszelleme, őrangyala az élet hullámzó tengerén át: szerelmes ifjuságában, támasza hajló korában, gondozója aggságában, ápolója betegségében, s gyászolója sirjában.

(Folyt. köv.)

Sorsom.

Teremtett volna Isten engem
Szívetnek künn a tengeren:
Egy romboló ár elsodorna
És véget érne életem.

Teremtett volna kis madárnak
A berkek titkos ág bogán:
Úgy lelkemet egy csöndes estén
Dalolva elsőhajtánám.

Teremtett volna vadvirágnak
Kies, mosolygó völgy ölen:
Az őszi fergeteg letépne
És csend borulna ott fölem.

Teremtett volna büszke sasnak;
Golyó talán elérne majd;
S a pusztulás rideg honában
Felednék minden földi bajt.

Teremtett volna bérci tölgynek
Egkebe nyúló hegyfokon:
Villám tüzeben ellobognék
S nyugtot találna majd porom.

De hajh, csak embernek születtem:
Ezért nyomorgok, szenvedek,
Lassan halálra marnak itt a
Kaján férgek: az emberek.

Fritser Antal.

Naptár.

Február.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
9 Kedd	Apollónia sz.	Apollónia	28 Efrém
10 Szer.	Skolaszt. sz.	Skolaszt	29 Ignác erekly.
11 Csüt.	Dezső pk. vt.	Frozina	30 Nagy Vazul
12 Pént.	Eulália sz. vt.	Eulália	31 Cirius és János

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nandor

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közön-ség becses tudomására hozni, hogy a Gaja közelében lévő „Susnyár“ nevű favágásomban különféle

épület és cser ölfajutányos árak mellett kapható.

Tisztelettel

Wamoscher Mihály,

Priglevica-Szt.-Iván.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztár végrehajtónak Adler Béla, Ignác és Vilmos végrehajtást szenvedők elleni 1500 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 576-ik számú tjkvben A. 1653-1657. hrsz. 418. öi. számú házra 291²/₅ □ öl beltelekre 1960 frt becsértékben, — továbbá a zombori 225. szjtjkvben A. 609-612. hrsz. 45 r öi. számú házra és 1472³/₁₂ □ öl beltelekre 2980 frt becsértékben, az utóbbi fekvősekre nézve a 163. §. értelmében a C. 2. alatt Radicsévits szül. Gáspárits Katalin lakharási jog fentartásával ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi február hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor** a zombori kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnál a kiküldött hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 196 frtot és 298 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. 3-2

Kelt Zomborban, 1885. évi november hó 12-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Zombor, 1886. február hóban.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR XVIII. rendes közgyűlése

1886. évi február hó 14-én délelőtti 10 órakor

az intézet tanácskozási termében fog megtartani.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatói jelentés az 1885-ik évi üzlet eredményeiről.
3. Az 1885-ik évi számadások és mérleg jóváhagyása és a tiszta jövedelem teletti intézkedés.
4. A felügyelő bizottsági tagok újból választása 3 évre.
5. A választmány felének újból választása 2 évre.

Az 1885-ik évi mérleg és alulírott igazgatói jelentése a t. c. részvényesek által a közgyűlés előtti 8 napon át az intézet helyiségeiben betekintheők.

Tisztelettel

Barthol József s. k.,
igazgató.

3-2

Pályázat.

Csantavér községben 300 frt évi fizetéssel javadalmazott adóvégrehajtói állás betöltendő lévén, felhívhatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmazásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket alólírott előjárókhoz f. évi február hó 20. napjáig küldjék be.

A megválasztott végrehajtó köteles leendő állását azonnal elfoglalni.

Végül megjegyeztetik, hogy a jegyzői teendőkben jártas egyének előnyben részesülnek.

Csantavér, 1886. február hó 7-én.

Hajdufi Károly **Szabó Ferenc**
jegyző. 3-1 bírő.

311. szám.

1886.

Pályázati hirdetmény.

Nemes-Militics községében egy 120 frt évi fizetéssel és 40 kr. látogatási díjjal javadalmazott szülésznői állás betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhívhatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy folyamodványukat képesítési okmányokkal felszerelve, a választás megtartása napjáig, azaz **folyo évi február hó 28-ig** alulírt községi előjáróságnál nyújtsák be.

Nemes-Militicsen, 1886. február hó 6-án.

Kaich József **Nagy Lajos**
jegyző. 3-1 kapitány.

Vendéglői haszonbérlet.

Alulírt ezennel közhírré teszem, miszerint: Ó-Kanizsán, a piac közepén létező, több év óta vendéglőnek használt s tulajdonomat képező házamat, melyben 1 borivó, 1 kávéház, 1 ebédlő, 3 vendégszoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 alsóépületi mosókonyha és cselédszoba, 2 istálló, 1 kocsiszín s végül gyönyörűen parkirozott udvarkert van — **1886. évi ápril hó 24.** azaz: jövő szent György naptól kezdve három egymástán következő évekre haszonbérbe adom.

Megjegyzem: hogy a borivó, ugy a 3 vendégszoba és kávéház (biliarddal) a mai kor igényeihez mérten van berendezve, melyeket a bérlőnek vagy a mostani berendezéssel, vagy a nélkül adhatok át.

A bérleti feltételek megtudhatók nálam, mint tulajdonosnál.

Zentán, 1886. jan. 25

Homay János,

vendéglős a „Magyar király”-hoz.

3-3

381. szám

ex 1886.

Haszonbéri hirdetmény.

Ó-Sztapár község tulajdonához tartozó volt kincstári pusztai földből 1800 kat. hold szántó folyó évi február hó 15., 16., 17., 18., 19. és 20. napján a helyszínen nyilvános árverésen, holddanként, vagy tetszés szerinti nagyobb részletekben is egy évi időtartamra haszonbérbe adatni fog.

Bérlő köteles a vételárnak 10%-át azonnal, a hátralévő bérösszeget pedig f. é. október 1-én lefizetni.

Bővebb felvilágosítások az árverés megkezdése előtt a helyszínen, vagy pedig a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt készséggel nyújthatnak.

A kérdéses föld a kanálison innen s egy része a túldalolen Bresztovác és Veprovác községekkel határos.

Ó-Sztapáron, 1886 évi január hó 31-én.

Brezovszky Vazul **Gyurisits István**
jegyző 3-2 bírő.

56. szám.

1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. királyi járásbíróóság 6693/1885 számú végzése által Fehér Miklós budapesti kereskedő javára Weisz Mátyás és társa sztanisiesi lakosok ellen 400 frt tőke, ennek esedékessége nappalról számított 6% kamatai és eddig összesen 63 frt 25 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 506 frt 20 kr-ra becsült kocsik, lovak, cséplőgép, gabbaneműek és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 217/1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Sztanisieson alperes lakásán leendő eszközzésére **1886. évi február hó 18. napjának délelőtti 10 óra**ja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1886. évi február hó 6-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Martonos község elöljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, miként a közs. képviselő testületnek határozata folytán, a vadászati jog Martonos község határában f. évi március hó 15-én reggeli 10 órakor nyilvános árverés útján 6 évre haszonbérbe kiadatik.

Az árverezők tartoznak a kikiáltási 101 frt után 10% bánatpénzt letenni; — továbbá a legtöbbet ígérő tartozik az árverés leütése után az első évi bérleti összeget azonnal, a többi évekre minden év január hó 1-én a községi pénztárba mulhatlanul befizetni; — s a hátralevőkre elfogadható biztosítékot adni.

Az árverési feltételek Martonos község-házánál bármikor betekintheők, mely alapiál szolgálnd a bérleti szerződésnek.

Martonoson, 1886. február 1-én.

3-1

Az elöljáróság.

4. szám.

bv. 1886.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tétetik, hogy az újvidéki királyi törvény-széknek 1885. évi 6572/polg. 1885. sz. elrendelő és a palánkai kir. jbiróságuk 4872/polg. 1885. számú kiküldő végzésével torzsai takarékpénztár felperes javára Bröder Adolf német-palánkai és Sohr Izidor szilbási lakos alperes ellen 270 frt tőke és járuléki erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt 462 frt 50 kr-ra becsült szeszfűző kazán, szerelvények, hordók, löerejű cséplőgép, szobabutor, fehérnemű stbból álló ingóságok Szilbáson és Német-Palánkán alperesek lakásán és üzletében **1886. évi február hó 18-án** és pedig Szilbáson délelőtt 10 órakor, Német-Palánkán pedig d. n. 3 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán, 1886. évi február hó 4-én.

Haba István,
kir. bir. v. hajtó.

205. szám.

bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tétetik, hogy a palánkai kir. járásbíróóságuk 1884. évi 2117/1884. számú elrendelő és a palánkai kir. járásbíróóságuk 2117/polg. 1884. számú kiküldő végzésével az obrováci I. előlegezési egylet felperes javára Protics István és Kokanov Jován tovarisovai lakos alperes ellen 330 frt 40 kr. tőke és járuléki erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás alkalmával felül- és lefoglalt 1244 frtra becsült szobabutor, gabona, sertések, szarvasmarha, kocsik, lovak, gazdasági szerek stbból álló ingóságok alperesek lakásán **1886. évi február hó 16-án** délelőtt 8 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán 1886 évi február hó 4-én.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

9. szám.

1. kv. 1886.

Árverési hirdetmény.

Ó-Kanizsa község előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező nagyvendéglőnek 1886. évi május hó 1-ső napjától 1889. évi ápril hó 30. napjáig, azaz három egymástán következő évre leendő bérbeadása tárgyában, a község-házánál 1200 frt kikiáltási évi bérletár mellett **folyo 1886. évi március hó 1-ső napján** nyilvános árverés fog tartatni.

Melyre bérleti szándékozik azon értesítéssel hivatnak meg, hogy:

- a) az árverés megkezdése előtt 120 frt bánatpénz lesz leteendő;
- b) bérlő csak az lehet, ki az üzletet maga fogja vezetni;
- c) bérlő félévi haszonbérösszeget lesz köteles az árverés befejeztétől számított 14 nap alatt készpénzben lefizetni;
- d) egyéb részletes feltételek a községi gazdasági jegyzői hivatalban tekintheők be.

Kelt a községi képviselő testület 1886 évi január hó 21-én tartott közgyűléséből.

Mihály Sándor **Szilágyi György**
közs. jegyző. 3-1 közs. bírő.

55. sz.

kig. 1886.

Mohol község elöljáróitól.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottságának 1057. közgy. ex 1885. számú határozata alapján, Mohol nagyközségében rendszerített állatorvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívhatnak mindazok, a kik eme állomást elnyerni óhajtják, hogy az eziránti pályázati kérvényüket az állatorvosi oklevéllel felszerelve **f. 1886. évi március hó 1-ig**, t. i. a választás napjáig annál bizonyosabban benyújtsák, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen állomás a következő javadalmazással van egybekötve: évi 400 frt fizetés a községi pénztárából, előleges havi részletekben; továbbá magánosoktól: beteg jószág egyszeri megnézése és vény irásáért nappali 20 kr., éjjeli 30 kr., szállásokon 40 kr. nappali, 60 kr. éjjeli látogatási díj, a levágandó marha megvizsgálásáért nagyság és kortekintet nélkül 20 kr., disznó, birka, bárány, kecske és kecske fiától pedig 10 kr. fizettetik.

Kelt Moholon, 1886. évi január hó 31.

Karakásevics Simon, **Milovanovity Jóca,**
jegyző. 3-1 bírő.